herpy

PILGIFTSGRODOR

Bocas Poison Frog

Andinobates claudiae

Andinobates claudiae beskrevs som den minsta pilgiftsgrodan: vuxna djur mäter bara omkring 13 mm. Den lever i lövstreckan i låglandsskog i Bocas del Toro i nordvästra Panama, både på öarna och på fastlandet. Arten är hotad, och det finns nästan ingen kunskap om skötseln.

Familj: Dendrobatidae Tidigare namn: *Ranitomeya claudiae*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**13 mm** nos-kloaklängd
Livslängd	**5-10 år**
Aktiv	**På dagen**
Levnadssätt	**Marklevande**
Biotop	**Regnskog**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fångenskap	**Inget** Uppfödda djur. Viltfångade djur kan behålla giftet länge
Svårighetsgrad	**Expert**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**45 × 45 × 45 cm** L × B × H för 2 vuxna djur
Temperatur, dag	**22-25 °C**
Temperatur, natt	**19-22 °C**
Luftfuktighet	**80-100 %**
Vatten	**Ingen vattenskål**
UVB	**Valfritt** Fergusonzon 1
Föda	**Små leddjur (hoppstjärtar, bananflugor)**
Hålls	**Parvis**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Utveckling	**Grodynglen bärs till vatten**
Äggläggning	**På marken**
Ägg per läggning	**1-8**
Larvtid	**60-80 dagar** från kläckning till metamorfos
Larvföda	**Färdigfoder**
Yngelvård	**Bär grodynglen**

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga II**
IUCN	**Starkt hotad (EN)**

Om arten

Andinobates claudiae beskrevs 2000 av Karl-Heinz Jungfer, Stefan Lötters och Dirk Jörgens som *Dendrobates claudiae* och fördes senare till *Ranitomeya*, tills släktet *Andinobates* skapades 2011. Arten är uppkallad efter Claudia Noel Vlasimsky.

Den beskrevs som den minsta kända pilgiftsgrodan. Vuxna djur mäter omkring 13 mm från nos till kloak, och honorna är inte större än hanarna. Arten är mörkbrun med en vitaktig linje längs överläppen och smala, gräddvita linjer längs sidorna. Buken är svart med ljusa, gråvita fläckar. Hanens läte är ett svagt surrande.

Arten tillhör samma grupp som *Andinobates minutus* och *Andinobates fulguritus* och förväxlades tidigare med *A. minutus*. Äldre fynd av *A. minutus* från Bocas del Toro hör till *A. claudiae*.

Som hos andra pilgiftsgrodor tar grodan i naturen upp alkaloider från födan. Hudgiftet har inte undersökts för arten. Uppfödda djur som lever på foderdjur från odling får inte giftet. Djur från naturen bör behandlas som giftiga, och händerna tvättas efter kontakt.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

Utbredning och livsmiljö

Andinobates claudiae är endemisk i Panama och finns bara i provinsen Bocas del Toro i landets nordvästra hörn, vid gränsen till Costa Rica. Den är känd från öarna Isla Colón, Isla Popa, Isla Bastimentos och Cayo Agua och från flera platser på fastlandet, bland annat i kullandet framför Cordillera de Talamanca.

Arten lever 5-145 m över havet. Bastimentos nationalpark är det enda skyddade området inom utbredningen.

> **Naturlig utbredning:** Panama.

LIVSMILJÖ

Livsmiljön är fuktig låglandsskog vid Panamas karibiska kust. Grodan är marklevande och dagaktiv och lever i lövstreckan, även i tätt busksnår med ett lager nedfallna löv. Den lever sida vid sida med *Oophaga pumilio* och *Phyllobates lugubris*.

Äggen läggs på marken, och när de kläcks bär en av de vuxna grodynglen upp till små vattensamlingar i växter.

Arten hotas av skogsavverkning för jordbruk, särskilt på fastlandet. Den samlas troligen också in olagligt för djurhandel, men omfattningen är inte känd.

Skötsel

TERRARIET

Det finns nästan ingen kunskap om skötseln av *Andinobates claudiae*. Skötseln bygger på livsmiljön: varm, fuktig låglandsskog med regn större delen av året och ett tjockt lövskikt. *Oophaga pumilio* och *Phyllobates lugubris* lever i samma skogar och har liknande krav, och *Andinobates minutus* är en nära släkting. Siffrorna för skötsel och avel är lånade från *Ranitomeya imitator*, en liten och välkänd pilgiftsgroda från regnskog.

Ett par kan hållas i ett terrarium på 45 × 45 × 45 cm. Botten byggs av ett dräneringsskikt av lecakulor, ett nät eller en fiberduk över och ett lager fuktig, dränerande jord. Ovanpå läggs lite mossa och ett tjockt lager löv, som är artens naturliga livsmiljö och ger skydd. Levande växter håller fukten och hjälper till att hålla terrariet rent, och bromelior ger vattensamlingar åt grodynglen. Hoppstjärtar och gråsuggor i botten äter rester och mögel.

Grodorna och deras foderdjur är mycket små, så lock och ventilation måste vara helt täta med fint nät.

TEMPERATUR

Dagstemperaturen ska vara 22-25 °C och natten 19-22 °C. Temperaturen får inte ligga över 27 °C någon längre tid, och över 29 °C är farligt, så terrariet får inte stå i sol eller nära en värmekälla. Det ska inte finnas någon värmeplats.

I ett vanligt uppvärmt rum behövs sällan extra värme. Det finns ingen vintervila, eftersom klimatet i utbredningsområdet är jämnt året runt. En digital termometer med max- och min-visning visar om temperaturen varierar för mycket.

Läs mer: Vintervila och årstider

LUFTFUKTIGHET OCH SPRAYNING

Luftfuktigheten ska vara 80-100 %. Spraya terrariet 1-2 gånger om dagen med regnvatten eller osmosvatten så att lövet hålls fuktigt, eller använd ett regnsystem på timer. Botten ska vara fuktig men aldrig stå under vatten.

Låg luftfuktighet är snabbt farlig för en så liten groda, särskilt om den inte kan söka sig in i fuktigt löv. Se samtidigt till att det finns lite luftväxling, för stillastående, mättad luft ger mögel.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

VATTEN OCH VATTENKVALITET

De vuxna grodorna behöver ingen vattenskål; de får vatten genom huden från sprayningen och det fuktiga lövet. För avel ska det finnas små vattensamlingar som grodynglen kan bäras till: bromelior med vatten i bladvecken eller små behållare med 1-3 cm vatten.

Använd regnvatten, osmosvatten eller avklorerat kranvatten. Amfibier tar upp ämnen genom huden, så tvål, rengöringsmedel och klor ska hållas borta från terrariet.

LJUS OCH UVB

Arten är dagaktiv och lever i skugga på skogsbotten. LED-belysning i omkring 12 timmar om dagen räcker för växterna. UVB behövs inte; ett svagt UVB-ljus i Ferguson-zon 1 kan användas om det finns gott om skugga.

Ljuset får inte värma upp terrariet, och LED ger minst värme. Växterna ska få tillräckligt med ljus för att växa, så att lövskikt och mossa håller sig friska.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Andinobates claudiae är så liten att foderdjuren måste vara de minsta som finns: hoppstjärtar, små vinglösa bananflugor (*Drosophila melanogaster*) och små gråsuggor. Även vanliga bananflugor kan vara för stora. I naturen lever pilgiftsgrodor på små myror och kvalster.

Mata dagligen med en liten mängd, så att det mesta är uppätet inom några timmar. Pudra foderdjuren med kalk och vitaminer; ett tillskott vid varje utfodring är det vanliga för pilgiftsgrodor. Foderkulturerna ska vara igång innan grodorna kommer, för så små grodor tål inte att gå hungriga.

Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Arten är dagaktiv och håller sig i lövstreckan och vid gömställena. Hanarna kallar från fasta platser och försvarar sitt område, så hållningsformen är ett par. Flera hanar i samma terrarium ger stress och slagsmål.

Grodorna ska inte hanteras. Huden är tunn och känslig, och tvål eller kräm på händerna kan skada dem. Behöver de flyttas, använd en liten behållare med fuktig mossa.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Könen är lika stora och liknar varandra. Hanarna har slitsar i munbotten till ljudblåsan, som honorna saknar, och bara hanen kallar. En hona med ägg är tydligt rundare. Åldern vid könsmognad har inte dokumenterats; *Ranitomeya imitator* blir könsmogen vid 5-8 månader.

PARNING

Parningen har inte beskrivits för arten. Hos de närmaste släktingarna hittar hanen en lämplig plats för äggen och för honan dit, och äggen läggs i lövstreckan. Ett par i ett stabilt, fuktigt terrarium med gott om föda och lugn och ro är den bästa ramen. Regn från ett regnsystem kan sätta igång kallandet.

ÄGG OCH GRODYNGEL

Äggen läggs på marken. När de kläcks bär en av de vuxna grodynglen upp till små vattensamlingar i växter, t.ex. bromelior.

Antalet ägg har inte dokumenterats, och 1-8 ägg är sannolikt i överkant för en så liten groda. Tas grodynglen bort hålls de var för sig i små behållare, eftersom de annars kan äta upp varandra. De matas med fint grodyngelfoder i små portioner, och vattnet byts regelbundet.

METAMORFOS

Kläck- och larvtiden har inte dokumenterats för arten. Hos *Ranitomeya imitator* kläcks äggen efter 1-2 veckor, och grodynglen förvandlas efter 60-80 dagar beroende på temperatur och föda.

När frambenen kommer fram slutar grodynglet att äta. Lägg en bit kork på vattnet eller sänk vattennivån så att den lilla grodan kan klättra upp, och flytta den till en behållare med fuktig mossa och löv.

UPPFÖDNING AV UNGAR

De nyförvandlade ungarna är bara några millimeter långa och ska få de minsta hoppstjärtarna och nykläckta bananflugor varje dag, pudrade med kalk och vitaminer. Håll dem i en liten behållare med fuktig mossa, löv och många gömställen, så att fodret är lätt att hitta. Uppfödning har inte dokumenterats för arten, så råden är desamma som för andra små pilgiftsgrodor.

Hälsa och vanliga misstag

Arten är inte dokumenterad i fångenskap. Typiska problem hos små pilgiftsgrodor är:

- Överhettning: slöhet och dödsfall, särskilt över 29 °C.
- Uttorkning, eftersom små grodor förlorar vatten snabbt.
- Brist på kalk och vitaminer vid ensidig kost; använd tillskott.
- Svält, om foderdjuren är för stora eller odlingarna slår fel.
- Svamp- och bakterieinfektioner i ett vått terrarium utan luftväxling.
- Parasiter hos vildfångade djur.

En groda som sitter stilla under dagen, magrar eller får rödaktig hud ska till en veterinär med kunskap om amfibier.

Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.